

однозначне визначення поняттю «національна держава», але все ж таки можна виокремити і спільне у працях різних дослідників: у існуванні національної держави важливу роль відіграє націоналізм, велике значення у виникненні національної держави є формування націй та поширення націоналізму, але ідея національної держави не є найвищим ступенем розвитку етнічної держави, адже роль націоналізму в даному контексті полягає у об'єднанні як титульної нації, так і етнічних меншин задля існування єдиної політичної нації

Список використаних джерел

1. Коршук Р.О. Національна держава: основні підходи до трактування. Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-11471.html>
2. Гелнер Е. Нації та націоналізм. / Нації та націоналізм / Націоналізм: Пер з анг. - К.: Таксон, 2003. - 300 с.
3. Сміт Д. Ентоні. Національна ідентичність / Пер. з анг. - К.: Основи, 1994. - 216 с.
4. Валіцький А. Три патріотизми / Націоналізм. Антологія / упоряд О. Проценко, В. Лісовий. - К.: Смолоскип, 2000. – С.724-767
5. Сміт Ентоні Д. Націоналізм: Теорія, ідеологія, історія / Пер. з анг. – К.: «К.І.С», 2004. – 170 с.

**Слухач 7 курсу ступеня вищої освіти
магістра за спеціальністю «Публічне
управління та адміністрування»
Навчально-наукового інституту заочного
та дистанційного навчання НАВС**

Буранов Ігор Юрійович¹

АСТРОТУРФІНГ ЯК ПОТЕНЦІЙНА ЗАГРОЗА ОТРИМАННЯ ПРАВДИВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ

Термін «астротурфінг» у 1970-му році був застосований сенатором від штату Техас Ллойдом Бентсеном. У той час Л. Бентсен змагався з майбутнім президентом США Джорджем Бушем-старшим за місце в Сенаті США. Тоді команда Дж. Буша ініціювала «народні рухи» на підтримку республіканців. Виступаючи перед виборцями, Л. Бентсен назвав такі керовані групи «штучною травичкою», а не справжніми рухами «від коренів, від ґрунту». Термін також прижився в політології, втім, як і технологія створення штучних народних рухів [1].

Астротурфінг – це використання сучасного програмного забезпечення, або спеціально найнятих оплачуваних користувачів для штучного управління громадською думкою. Застосовується для витіснення думки реальних людей на веб-форумах, для організації підроблених кампаній в Інтернеті, які створюють враження, що велика кількість людей вимагають чогось конкретного, або виступають проти чого-небудь [4].

Нові комунікативні технології сильно розширили можливості спілкування, але й одночасно принесли і нові проблеми, сьогодні проблеми давно відомі в просторі реальному починають переноситися у простір віртуальний. Поширення Інтернету не лише як інформаційної, але як і комунікативної мережі приносить в наше життя поняття кіберзлочинності, віртуальних «брудних технологій», несанкціонованої рекламної розсилки, інформаційного спаму, та інших негативних явищ [2].

Новітня доба відзначається домінуванням інформаційного компонента практично в усіх сферах життя. На жаль, поряд із тим, що є істинним знанням, є багато такого, що не є знанням: сайти, відео, книги і соціальні мережі. Це не просто нова проблема. Дезінформація відома людству протягом тисячоліть: про неї говорили у

¹ Науковий керівник: Харченко Н.П.

біблійні часи, існувала вона й у класичній Греції. Унікальність нинішньої проблеми у тому, що дезінформація дуже швидко розповсюджується, і брехня може стати могутнім інструментом формування соціальної й політичної стратегії, шляхів розвитку, яких можна було б уникнути [3].

Сьогодні інформацію можна одержати практично миттєво, державні й політичні лідери з'являються в соціальних мережах, сигнали про «екстрені повідомлення» привертають увагу користувачів щодня, навіть щогодинно. Для того, щоб визначити, чи не містять новини псевдофакти, перекручення чи відкриті брехні, потрібен час, якого обмаль. Напевно, епоха «пост-правди» – це симптом інформаційного перенасичення. Коли інформації так багато, немає сенсу її перепроверити. Інтернет, здавалося б, надав людям можливість необмеженого пошуку інформації й доступу до альтернативних міркувань.

Соціальні мережі широко відкрили двері популізму. Видання The Economist відмічало, що в еру «пост-правди» брехня популістів може позбавити сенсу всю політичну систему. І диктатори, і демократи постійно намагаються відкрутитися від обвинувачень у некомпетентності, маніпулюючи правдою. Популісти пропонують остаточне вирішення проблеми, що сьогодні турбує виборця і встановлення мети, ірраціональної за своєю сутністю [5].

Загалом, інтернет-технології сучасності повинні були б виконувати переважно інформативну функцію та опиратись на правдиві факти і реальні події, чим зміцнювали б формування політичних цінностей у суспільстві. Натомість, спостерігаємо штучно створені політичні іміджі й видовища, заангажовані наративи, легітимація яких, ставиться під сумнів. Разом з цим засоби масової інформації мають особливий вплив на характер електоральної поведінки громадян. З одного боку, з їх допомогою виборець може одержувати знання про власні політичні права й можливості, законодавче забезпечення реалізації права голосу й відстоювання власних суспільно-політичних інтересів, достатньо об'єктивну інформацію про претендентів на виборчі посади. Однак, у ході передвиборчої боротьби, політики і політичні сили усе більше й масштабніше використовують можливості ЗМІ для маніпуляції свідомістю громадян. Однак існують випадки коли інформація перевіряється власними зусиллями громадян, проте таких дуже мало.

Астротурфінг сьогодні знаходиться на підйомі і, на жаль, ми більше не можемо бути впевнені в тому, що те, що ми читаємо в мережі, написано реальними людьми. Інтернет-комунікація являє собою найважливіший інструмент маніпуляції у тому числі у політичному управлінні та забезпеченні лояльності мас до влади.

Проблема маніпуляції громадською думкою в мережевих медіа, безсумнівно, має не тільки технологічну сторону, але і є відображенням економічних, соціальних, політичних та інших рівнів реальності. Але сьогодні ефективно протистояти маніпулюванню можна використовуючи найсучасніші інформаційні технології, відставання в яких становить серйозну загрозу для її суб'єктів в реаліях сучасного глобального інформаційно-комунікаційного середовища. Астротурфінг є ефективною технологією для застосування в період передвиборної кампанії для пошуку прихильників або для запуску чуток. Але ця діяльність може бути небезпечною зброєю для цілісності і стабільності держав. У зв'язку з чим, вивчення астротурфінгу і вибудовування можливого захисту від застосування даної технології проти влади, може бути важливим напрямком в рамках забезпечення безпеки країни.

Список використаних джерел

1. Данько Ю.А. Астротурфінг як інструмент віртуальної маніпуляції та політичної пропаганди в умовах інформаційної доби [Електронний ресурс]/ Ю.А. Данько — Режим доступу: https://scholar.google.com.ua/scholar?safe=strict&rlz=1C1NHXL_ukUA800UA800&um=1&ie=UTF-8&lr&cites=16589008627976171051.

2. Шерман О.М. Агресія в Інтернеті [Електронний ресурс] / О.М.Шерман. — Режим доступу: http://ubgd.lviv.ua/moodle/pluginfile.php/14596/mod_folder/content/0/2013_1/SH2013_6.pdf.
3. Левитин Д. Путеводитель по лжи. Критическое мышление в эпоху постправды. [Електронний ресурс]. — Деніель Левітин. — Режим доступу: <https://kniga.biz.ua/book/psychology/115/7039>.
4. Паскаль Т. «Игры на зеленой травке: Grassroots Vs. Astroturfing» [Електронний ресурс] / Т. Паскаль. — Режим доступу: http://www.protektgroup.ru/articles/PR_11/p_11.htm.
5. Бауман З. Соціальні мережі – це пастка. [Електронний ресурс] / Зигмунт Бауман. – Режим доступу: <http://www.zbruc.eu/node/47024>.

Курсант 302 групи ННІ № 3
Національної академії внутрішніх справ
Вахат О.І.¹

ОСОБЛИВОСТІ ПРИНЦИПІВ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ОСОБИ

На сучасному етапі розвитку української державності залишається актуальною проблема конституційно-правового статусу людини і громадянина, передусім у частині втілення конституційних принципів, реалізації прав і свобод, їх гарантування й захисту. У преамбулі Конституції України було визначено за мету дбати про забезпечення прав і свободи людини та гідних умов її життя. Проте за роки чинності Основного Закону України це положення здебільшого залишається нормою-метою.

Елементами структури конституційно-правового статусу людини і громадянина в Україні є: права, свободи, обов'язки як його основа; громадянство; правосуб'єктність; гарантії прав і свобод; юридична відповідальність. Особливо серед інших підкреслюємо такий елемент, як принципи конституційно-правового статусу особи.

Питання про принципи правового положення є частиною більш загальної проблеми принципів права взагалі, внаслідок чого загальні уявлення відносно принципів права, що містяться у літературі, можуть бути віднесені і до характеристики принципів правового статусу особи. Це, звісно, стосується насамперед поняття правового принципу.

Термін «принцип» походить від латинського «*princīpiū*», яке означає основні, найзагальніші положення, засоби, правила, що визначають природу і соціальну сутність явища, його спрямованість і найсуттєвіші властивості. С.П. Погребняк уточнює, що принцип, по-перше, являє собою ідею, положення, вимогу, і, по-друге, він є не простим положенням (ідеєю, вимогою), а основним, основоположним, засадничим, фундаментальним, вихідним, загальним, керівним, відправним, провідним, чільним [1, с. 24].

У науці існує багато різних дефініцій принципів права. Так, Л.С. Явич визначав їх як такі начала, відправні ідеї буття права, які виражають найважливіші закономірності й підвалини цієї суспільно-економічної формації, є однопорядковими із сутністю права і становлять його головний зміст, їм властиві універсальність, вища імперативність і загальнозначущість; вони відповідають об'єктивній необхідності зміцнення панівного засобу виробництва [2, с.11].

О.О. Лукашева вважає, що принципи – це об'єктивно зумовлені начала, відповідно до яких будується система права, правове регулювання у суспільстві.

На думку М.І. Байтіна, принципи права - це вихідні, визначальні ідеї, положення, установки, які становлять моральну і організаційну основу виникнення, розвитку й

¹ Науковий керівник: Золотарьова Н.І.